

Alergijski dermatitis - uzroci, simptomi i liječenje

Alergijski kontaktni dermatitis uzrokovan je reakcijom tijela na određeni alergen, a može se javiti u **kroničnom** i **akutnom obliku**. U oba slučaja, klinička slika i terapija su jednaki, a razlikuje se samo **alergen**.

Alergijski dermatitis je zapravo reakcija, odnosno preosjetljivost tipa 4, koju uzrokuju **T limfociti**. Ovu vrstu dermatitisa uzrokuju tvari koje dolaze u dodir s kožom. Ako je alergija jaka - dermatitis se pojavljuje u roku **48 sati**. Koža postaje crvena i svrbljiva, te se nakon nekog vremena razvijaju **crveni mjehurići**. Oni se mogu spojiti u **veće mjehure**, koji zatim pucaju te se pretvaraju u **kraste**.

[*Pročitajte više o seboreičnom dermatitisu.*](#)

Ako se sitne količine alergena - prilikom kontakta rukama - nehotice prenesu na **lice** - dermatitis se može razviti i na licu. Neki oblici alergijskog dermatitisa su manje izraženi. Manje alergijske reakcije razvijaju se u **crvene, ljuskave, svrbljive pjege**.

Što uzrokuje alergijski dermatitis?

Kontaktnu alergijsku upalu (kontaktni dermatitis) kože obično izazivaju inače **netoksične tvari** na koje je organizam stvorio **alergijsku preosjetljivost**. Konkretni uzrok nije uvijek lako utvrditi, no najčešće je riječ o preosjetljivosti na **nikal**, krom, kobalt, živine spojeve, ali i mnoge druge alergene.

Neki ljudi **kontaktni dermatitis** dobiju nakon dodira s nekim vrstama sapuna, boje za kosu, parfema, kozmetičkih proizvoda pa čak i novina.

Alergijski dermatitis može se javiti i u slučaju kontakta s nekim **biljkama**, kao što su otrovni bršljan ili propolis. Također, alergijska reakcija često je posljedica uporabe određenih sredstava za čišćenje ili deterdženata.

[**Doznajte više o atopijskom dermatitisu.**](#)

Koji su simptomi alergijskog dermatitisa?

Prvi simptomi obično su vidljivi **24 do 48 sati** nakon kontakta. Oni mogu biti različitog intenziteta, a obično započinju **crvenilom** i **otečenošću kože**, uz izrazit **svrbež** i pojavu sitnih **mjehurića**, koji s vremenom pucaju i ostavljaju **kraste te bijele naslage**, a kasnije dolazi i do **perutanja kože**.

U početku se osip javlja na **mjestu kontakta**, ali kasnije se može proširiti na cijelo tijelo. Promjene na koži obično su ograničene na otkrivene dijelove tijela, a osobito **ruke** i **šake**.

Alergijski dermatitis kod djece

Alergijski dermatitis najveći je razlog zabrinutosti s kojim se svaki dan suočavaju kako roditelji, tako i dermatolozi. Roditelje djece s dermatitisom teško je utješiti.

Dermatitis kod djece uglavnom je vrlo neugodna i uporna pojava koja narušava kvalitetu života.

Alergijski dermatitis (kontaktni dermatitis) kod djece ima faze kada se poboljšava i one kada se pogoršava. Djeca nemaju tendenciju paziti na svoju kožu, te su ako ih nešto svrbi spremna izguliti kožu samo kako bi prestalo. Dijete je često **nervozno**, **neispavano** i **slabo jede**.

Dijete je potrebno odvesti **dermatologu** kako bi se prije svega otkrilo o kojoj se vrsti dermatitisa radi, te kako bi dijete dobilo odgovarajuću terapiju. Ponekad će biti potrebno obaviti i niz testiranja prije nego se otkrije točan **uzrok dermatitisa**.

Ako vas zanima više o kožnim promjenama kod djece preporučujemo čitanje vodiča: [Osip i akne kod djece i beba – najčešći uzroci i liječenje!](#)

Prevenција u slučaju alergijskog/kontaktnog dermatitisa

Promjene u svakodnevici mogu imati veliki utjecaj na **jačinu dermatitisa**. Donosimo vam neke od preventivnih mjera koje vam mogu pomoći u suzbijanju simptoma dermatitisa.

- Izbjegavajte vunu i sintetička vlakna, kada god je moguće - nosite isključivo **pamučnu odjeću**.
- Pripazite da u kući nije pretjerano vruće, **provjetravajte prostorije** u kojima boravite.
- Uvijek dobro isperite ruke nakon što ste ih prali ili koristili neko sredstvo za čišćenje.
- Nosite **zaštitne rukavice** kada koristite bilo koje sredstvo za čišćenje.
- Kupajte se u **mlakoj vodi**, jer vruća često može pogoršati dermatitis.
- Perite se **emulzijom** koju ste kupili u ljekarni, a ne "klasičnim šamponima" iz trgovine.
- Nakon kupanja namažite se **maslinovim uljem** umjesto losionom.
- Ako vam se koža upali, nemojte koristiti dezodorans ili antiperspirant.
- **Izbjegavanje sunca** također može pomoći u ublažavanju simptoma dermatitisa.

PATCH test ili epikutani test

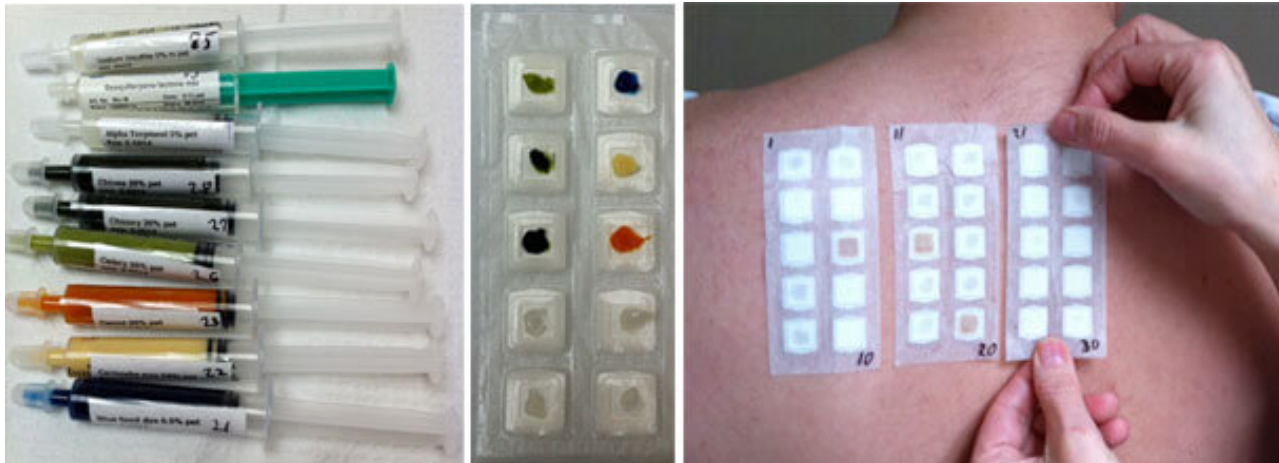
PATCH ili **epikutani test** se koristi kada liječnik posumnja na alergijsku reakciju kod neke osobe. Danas većina roditelja podvrgava svoje dijete alergološkim testovima, kako bi se na vrijeme reagiralo **odgovarajućim metodama liječenja**.

Najmanje **sedam dana** prije testiranja ne smiju se koristiti **antihistaminici**, jer lijekovi mogu promijeniti tijekom testiranja odnosno utjecati na rezultate.

Kožni ubodni test služi za dokazivanje prisutnosti specifičnih IgE protutijela u koži bolesnika koji reagiraju na određeni **alergen**. Test se izvodi na koži unutrašnje strane podlaktice ili na koži leđa, tako da se stavi kap alergena koja se probode **plastičnom lancetom**. Reakcija se očitava nakon **20 minuta**.

PATCH test se izvodi uglavnom kod male djece s atopijskim dermatitisom radi procjene postojanja kasne stanične preosjetljivosti na hranu.

Test se provodi postavljanjem traka s nanesenim alergenima, a reakcije se pojavljuju unutar **48**, odnosno **72 sata**. Alergija na neku namirnicu obično se manifestira **edemom** i **malim mjehurićima** koji su ispunjeni tekućinom.

Liječenje alergijskog dermatitisa

Liječenje alergijskog dermatitisa prvenstveno se sastoji od **uklanjanja alergena** koji uzrokuje alergijsku reakciju, što nije uvijek lako s obzirom na to da većina ljudi nije ni svjesna stvari s kojima dolazi u dodir. **Mjesto prvog osipa** upravo je zbog toga vrlo važno za utvrđivanje uzroka alergijskog dermatitisa.

Što se tiče terapije, **kortikosteroidne kreme** ili **masti** obično ublažuju simptome u slučaju velikog broja mjehura, a uz to se koriste i **antihistaminici**, koji mogu olakšati svrbež. Kod osobito teških slučajeva mogu se propisati i **tablete kortikosteroida**.

Zahvaćeno područje potrebno je redovito čistiti **vodom** i **neutralnim sapunom**, kako ne bi došlo do infekcije ili nadraživanja, a preporučuje se i upotreba **suhih zavoja**, koji mogu spriječiti širenje infekcije.

Prirodni lijekovi za alergijski dermatitis

Kod alergijskog dermatitisa preporučuju se kreme i masti:

- [gaveza](#)
- nevena
- noćurka
- [ulje crnog kima](#)
- [bademovo ulje](#)
- [kantaronovo ulje](#)

Ovi pripravci će ublažiti crvenilo i umanjiti svrbež te blagotvorno djelovati na zahvaćeno područje.

Preporučuju se i kreme s dodatkom **uree** ili **esencijalnih masnih kiselina**, kao i oralno uzimanje **omega 3** (riba, ulja lana, oraha) i **omega 6** masnih kiselina (noćurak, boražina).